

Siva pegavost oraha

Siva pegavost oraha je jedna od najštetnijih bolesti oraha, koja se javlja u svim područjima gde se gaji ova voćna vrsta, naročito u godinama sa čestim padavinama tokom vegetacije. Ovu bolest prouzrokuje gljiva *Gnomonia leptostyla*. Većina sorti oraha koje se gaje kod nas pokazuje određeni stepen osetljivosti, a u godinama sa povoljnim uslovima za razvoj patogena štete mogu biti značajne, naročito u mladim zasadima.

Simptomi se najčešće javljaju na listovima u vidu sitnih okruglih pega tamnosmeđe do crne boje, koje su oivičene svetlijim prstenom. Pege se vremenom spajaju, što dovodi do nekroze većih površina lisne mase i prevremenog opadanja lišća. Na mladim plodovima se javljaju tamne pege koje mogu da se prošire i uzrokuju opadanje plodova. Uslovi visoke vlažnosti i temperature između 21 i 27 °C pogoduju brzom razvoju i širenju bolesti.

Patogen prezimljava u zaraženom opalom lišću i u proleće nakon kišnog perioda dolazi do pojave primarnih infekcija. Sekundarnim infekcijama se širi zaraza pomoću kiše i vetra i omogućava da se bolesti proširi.

Suzbijanje bolesti podrazumeva primenu agrotehničkih i hemijskih mera. Od agrotehničkih mera posebno je važno redovno uklanjanje i uništavanje opalog lišća, kako bi se smanjio inokulum u narednoj vegetaciji. Takođe, preporučuje se izbor tolerantnijih sorti i pravilno formiranje krošnje radi boljeg provetravanja. Od hemijskih mera koriste se fungicidi na bazi bakra u jesen nakon opadanja lista i u proleće pred kretanje vegetacije, dok se tokom vegetacije preporučuje primena preparata koji sadrže aktivnu materiju kaptan. Prvo prskanje u vegetaciji treba obaviti u fazi razvoja listova, a tretmane ponavljati u zavisnosti od vremenskih uslova i intenziteta zaraze.

Nikola Žarković
dipl. inž. zaštite bilja
PSSS Beograd